

REFERAT
MØDE I MMS STUDIENÆVN
VED FORSVARSAKADEMIET D. 11. MAJ 2026

DELTAGERE:

Uddannelsespersonele (UDDP):

Studieleder MJ Peter Kaplers
Studievejleder Luise Mandrup Andersen
Studiekoordinator Ingeborg Skov Bonde

Repræsentanter Studerende (STUD):

KN Kenneth Thor Skov-Kipp
KL Martin Wilhelmsen
KL Bjarke Pedersen

Videnskabeligt Personale (VIP):

MJ Jesper Hansen - IMO
Lektor Ann-Louise Holten - ILO

Sekretær:

AFDLD-3 Sascha Hedberg
KTFM Nesrine Dauti

Referent:

Kontorelev Louise Beck Andersen

Ad hoc:

KL Rune Rummel Nicolaisen - ILO

DAGSORDEN:

1. Velkomst ved studieleder MMS, og præsentation af deltagere
2. Valg af referent
3. Godkendelse af referat fra forrige møde
4. Information fra studieleder MMS
 - 4.1. Seneste optag på MMS, statistik fra MMS Studieleder
 - 4.2. Orientering vedr. ændring af eksamensform ved Militære operationer 2026
 - 4.3. Drøftelse af MMS som deltidsstudie (3 år) vs. Fuldtidsstudie (1 år) – Overgangsordning, herunder studienævnets rolle
 - 4.4. Afklaring vedr. MMS-tillæg i relation til ny OK26-Aftale
 - 4.5. Håndtering af fravær på MMS?

5. Information fra de studerende og fra institutterne

Indkomne input fra de studerende;

5.1. Det foreslås, at studienævnet anmoder studieledelsen om at gå i dialog med HOD med henblik på at etablere en fast tilbagevendende blok på MMS-uddannelsen, hvor HOD møder de studerende.

5.2. Det foreslås, at studienævnet anmoder studieledelsen om at undersøge mulighederne for merit eller fritagelse for modulet Militær Adaption (5 ECTS) på baggrund af tidligere gennemførte FLEX-moduler blandt studerende optaget på årgang forår 2025.

5.3. Det foreslås, at studienævnet anmoder studieledelsen om at undersøge mulighederne for at etablere et frivilligt accelereret forløb på Master i Militære Studier (MMS) for årgang optaget foråret 2025.

5.4 FAK bør gennemføre en fælles afslutning/dimmission for at fejre de studerendes afslutningen på uddannelsen.

Der er mange årsager til at FAK bør holde en fælles afslutning. Bl.a. er en fælles afslutning en honorering/anerkende de studerende og det hårde arbejde som de har været i gennem. Samtidig har langt de fleste studerende på MMS fulgtes ad gennem forløbet og det er en oplagt mulighed for at sige "tak og på gensyn" til både undervisere og medstuderende. Samtidig skal man ikke underkende den belastning mange familier har været i gennem over flere år, hvorfor det er oplagt at det er med nærmeste pårørende. En halv dag med et par oplæg (f.eks. fra CH/FAK), en hæder for bedste projekt eller andet, tilsat et glas bobler og kage, vil markere at det er en festlig anledning.

5.5. Der bør være en præsentation af kommende modul ved sidste tilstedeværelse på et modul.

De fleste studerende følges ad og melder sig til næste modul når det er muligt. Det er derfor en oplagt mulighed for FAK at kunne forberede de studerende på, hvad der skal ske på kommende modul, ved at have en underviser fra næste modul give et oplæg inden opstarten. IMO har gjort det og det forberedte den studerende på kommende undervisning og indhold.

6. Næste møde

6.1. Præsenteres for SNs kommissorium og diskutere samarbejdsform og -ønsker.

7. Eventuelt

AD dagsordenen pkt.1.

Der blev anmodet, at forrige referat fremover vedlægges næste mødeindkaldelse.

AD dagsordenen pkt. 2.

Kontorelev Louise Beck Andersen blev valgt som referent.

AD dagsordenen pkt. 3.

Ingen kommentarer til tidligere referat.

AD dagsordenen pkt. 4.

Ved forrige MMS studienævnsmøde var der usikkerhed omkring etableringen af fuldtidsstudiet på MMS. På daværende tidspunkt, var det endnu ikke afklaret, om fuldtidsstudiet ville blive en realitet. Dette gav anledning til spørgsmål om optagelsesproceduren i foråret 2026 samt om, hvordan både nye og allerede optagede MMS-studerende skulle forholde sig til den kommende model, hvis denne blev implementeret.

På forrige møde blev det ligeledes drøftet, om det nye fuldtidsstudie kunne træde i kraft i august 2026. Det har dog ikke været muligt at realisere dette inden for den ønskede tidsramme. Der vil forsat være fokus på arbejdet med at udvikle en fuldtidsmodel, og den seneste opdatering peger nu på implementering i august 2027.

Da fuldtidsstudiet endnu ikke er blevet en realitet, er der gennemført ordinært optag. Dette er besluttet ud fra et forsat behov for at uddanne personel samt den fortsatte usikkerhed om, hvorvidt fuldtidsstudiet bliver implementeret.

AD dagsordenen pkt. 4.1.

Der er indtil videre modtaget over 130 ansøgninger. Ansøgningerne fordeler sig således:

Hæren	78
Søværnet	26
Flyvevåbnet	19
Civile	13
Beredskabsstyrelsen	2
Ukendte, uden MA-numre	10

Der er forskellig fordeling af pladserne på MMS. Hæren har ansøgt om, muligheden for flere pladser, mens FLOS og SOS har flere pladser, end der aktuelt er ansøgt om. Det er derfor muligt, at der vil ske en intern omfordeling af pladserne.

PKOM og værnene er påbegyndt screeningen af de studerende. Det har været vigtigt at gennemføre optaget i år i henhold til de nuværende bestemmelser.

Det er igen i år studieledelsen på MMS, der er tovholder på optagelsesprocessen, bl.a. via optagelsessiden, som værnene tilgår.

AD dagsordenen pkt. 4.2.

Der foretages en ændring i eksamensformen ved Militære operationer 2026. Hidtil har de studerende skullet aflevere en opgave på 10 sider. Fra efteråret ændres dette til en 8-timers tilstedeværelseseksamen.

AD dagsordenen pkt. 4.3.

Så snart fuldtidsstudiet får grønt lys, vil der blive afholdt et møde mellem FAK og FKO, hvor den videre planlægning skal drøftes, herunder hvordan arbejdet skal tilrettelægges, og hvilke mål der skal arbejdes hen imod. I denne forbindelse vil studienævnet blive bedt om at bidrage med input til processen.

Hvis et fuldtidshold bliver en realitet i august 2027, er der på nuværende tidspunkt ikke kapacitet til at gennemføre to fuldtidshold samtidig, da der forsat skal være plads til de eksisterende deltidshold. Meget peger derfor på at der kun blive oprettet ét fuldtidshold, mens resten af uddannelsen forsat vil blive gennemført som deltidshold. Det må forventes, at der kan opstå tidsmæssigt gab mellem enkelte moduler som følge af implementeringen af fuldtidsstudiet.

AD dagsordenen pkt. 4.4.

Udkastet til HOD's overenskomst 2026 er blevet udsendt.

Når OK26 underskrives – erstattes tillægget med en bonus jf. aftalen for studerende der påbegynder MMS uddannelse efter AUG 2026. Studerende der går på MMS uddannelsen beholder deres tillæg.

AD dagsordenen pkt. 4.5.

Der er blevet udtrykt frustration fra de studerendes side vedrørende uens praksis i håndteringen af fravær på MMS.

VIP redegør i den forbindelse for, at der sondres mellem to typer fravær: sygefravær og arbejdsmæssigt fravær. Det vurderes som uacceptabelt, at den studerendes afgivne enhed planlægger anvendelse af den studerende under et tilstedeværelsesmodul, hvilket der var generel enighed om.

VIP oplyser endvidere, at fravær over 20% medfører, at modulet skal tages om. Der er dog mulighed for kompensation i form af en 6-siders skriftlig opgave.

VIP gør opmærksom på, at dispensationsager ikke skal behandles på institutterne, men i studienævnet, jf. bestemmelserne. Det er pt. studieledelsen på MMS, der håndterer de formelle dispensationsansøgninger samt -afgørelser. Der arbejdes på en procesmodel der gør det muligt at studienævnet involveres jf. bestemmelserne.

STUD oplyser, at der blandt de studerende på hans årgang er enighed om, at praksis omkring fraværsansøgninger opleves som uensartet, og at de studerende modtager forskellige svar afhængigt af, hvem de henvender sig til. Der efterspørges derfor en mere ensrettet praksis. UDDP udarbejder snarest et sagsoplæg ang. fraværspraksis. Dette skal følgelig rundsendes til institutterne.

STUD forslår at åbne for mulighed for online deltagelse i forelæsninger, hvilket i givet fald ville kunne medføre registrering af 50% fravær. VIP udtrykker bekymring for, at dette vil føre til øget brug af online deltagelse samt en forringelse af undervisningens kvalitet.

UDDP bemærker dog, at forslaget kan være en mulig måde at imødekomme de studerendes behov.

Der er derudover udtrykt frustration over konsekvenser ved halvdagsfravær på grund af familiære årsager, herunder spørgsmål om hvorvidt dette kunne have været undgået ved sygdommelding fra start.

VIP efterspørger en ensartet fraværsregistrering på tværs af moduler, idet de studerende oplever forskellig praksis afhængigt af modulansvarlig.

Der blev afslutningsvis spurgt ind til fraværsregler i forbindelse med overgangen til fuldtidsstudiet. UDDP fastslår, at dette vil blive beskrevet i en præcisering af nuværende bestemmelser, da der endnu ikke foreligger en endelig afklaring.

AD dagsordenen pkt. 5.

Der er indkommet fem punkter fra de studerende. Ét af disse punkter var dog ikke blevet optaget på dagsordenen. Punktet vedrører ændringen af eksamensformen.

De studerende ønsker generelt at blive orienteret om ændringer i uddannelsesskitsen, da de planlægger deres arbejdstid i forhold til studiet, og ændringer derfor har betydning for deres planlægning.

AD dagsordenen pkt. 5.1.

STUD årgang har haft besøg af HOD's formand efter endt undervisning, hvor der blev orienteret om status på OK26-forhandlingerne, og de studerende havde mulighed for at stille spørgsmål.

De studerende samt HOD har efterfølgende udtrykt ønske om en fast ordning, hvor HOD besøger de studerende som en del af uddannelsen, med mulighed for dialog om overenskomst og spørgsmål hertil.

Det foreslås, at aftalen indskrives i uddannelsesplanen, og at besøget placeres cirka en tredjedel inde i forløbet, uanset om der er tale om deltids- eller fuldtidsstudie.

Der var generel enighed og positiv opbakning til initiativet, og UDDP vil undersøge mulighederne for at gå i dialog om etablering af ordningen. Der pointeres, at det foregik udenfor studietid og var frivilligt.

AD dagsordenen pkt. 5.2.

STUD årgang har forud for den nuværende studieordning gennemført MMS flex-moduler og dermed opnået 5 ECTS-point, som flere studerende ønsker at få merit for i forbindelse med optagelsen på MMS.

På den baggrund ønsker de studerende at rejse forslag i studienævnet om mulighed for dispensation vedrørende faget Militær Adaption (5 ECTS-point).

Både UDDP og VIP fastholder, at eventuelle dispensationsansøgninger skal behandles individuelt fra sag til sag, da der er tale om en krediteret uddannelse, hvor der skal sikres faglig ækvivalens.

VIP bemærker i den forbindelse, at det kan være hensigtsmæssigt at udarbejde en klyngeansøgning, hvis der er tale om ensartede sager blandt de studerende.

AD dagsordenen pkt. 5.3.

Nogle studerende har udtrykt ønske om en accelereret MMS-forløb. Forslaget indebærer, at det skal være muligt at påbegynde masteropgaven samtidig med gennemførelse af Militære Adaptionsmodulet.

UDDP er åben over for muligheden for accelereret forløb, men understreger, at dette vil afhænge af den tilgængelige kapacitet på modulet.

AD dagsordenen pkt. 5.4.

STUD nævnte på sidste møde, at der forsat er ønske om en dimission for gennemførelse af MMS. Da der ikke følger en formel udnævnelse med gennemførelsen, ønsker flere studerende en form for anerkendelse og markering af afslutningen. Der var bred enighed om ønsket.

Dimission har tidligere været en fast del af MMS, men blev afskaffet grundet manglende tilmeldinger. I den forbindelse foreslog VIP, at arrangementet eventuelt kunne genindføres i en bredere form, eksempelvis med et fagligt indhold ud over selve dimissionen.

AD dagsordenen pkt. 5.5.

De studerende efterspørger information om indholdet i deres kommende modul, da de ellers ikke ved hvad der venter dem, indtil materiale bliver lagt op på Moodle.

Både studerende og institutter bifalder dette forslag.

Der er allerede taget initiativ fra underviseres side til at besøge de studerende for at præsentere sig selv og det pågældende modul.

AD dagsordenen pkt. 6.

Sekretær Sascha Hedberg, indkalder til næste møde.

AD dagsordenen pkt. 6.1

Der gøres opmærksom på, at der endnu ikke været afholdt et formelt valg, som der er godkendt af Dekanen.

Der har dog kun været det antal studerende, som der er behov for i Studienævnet, som der har meldt sig og derfor har det ikke været nødvendigt med et kampvalg ligeså med VIP.

AD dagsordenen pkt. 7

FAK arbejder i øjeblikket med, hvilke emner der kan skrives om i masterprojektet, og der ønskes i den forbindelse, at studienævnet inddrages i høring af forslaget.

Baggrunden er en oplevelse af, at flere tidligere masterprojekter ikke har haft tilstrækkelig militærfaglig vinkling.